

totta. A legalább *harmincezer* főnyi tömeg a királyi vár belső udvarába vonult, ahol a legpéldásabb rendben helyet foglalva, elénekelték a *Himnusz*t, miközben a főhercegi pár megjelent az erkélyen. A tömeg viharos éljenzésekkel üdvözölte a fenségeket, mire *Walter Imre* dr., a Bethlen Gábor-kör elnöke, lelkes szavakkal ünnepelte a trónörökös és nejét, valamint a királyt és a hadsereget. A trónörökös észrevehető megindulással köszöntötte meg az ünneplést, a következő, messze csengő szavakkal:

— *Köszönöm szépen a szíves szavakat; köszönöm!*

A tömeg szünni nem akaró éljenzésekkel fogadta a szavakat és a *Gotterhalte* eléneklése után a legpéldásabb rendben szétoszlott.

### Meghosszabbítják a moratoriumot?

*Budapestről* jelentik: A moratórium meghosszabbításának szükségességét tegnap este a munkapárti körben többen szóvátették. A munkapárti képviselők a polgárság megnyugtatóra szükségének vélték, hogy ez a meghosszabbítás mielőbb megtörténjék. A képviselőket illetékes tényezők megnyugtatták arról, hogy az eddigi moratóriumot nyomós okokból kellett rövidebb időre elrendelni, de a szükség-szerű meghosszabbítás majd idejében szintén be fog következni. Az illetékes faktorok megnyugtató felvilágosítását a képviselők köszönettel fogadták.

### A FŐISPÁN SZEGEDEN.

*Cicatricis* Lajos dr. főispán hétfőn délután Szegedre érkezett és holnap délutánig itt tartózkodik.

### A hű magyar románok.

*Mihályi* Tivadar dr., a román komité elnöke, a brassói *Gazetta Transsylvaniae* vasárnapi számában felhívást intéz a hazai románsághoz. Közli híveivel, hogy amennyiben kormányunk a kivételes rendelkezései folytán a politikai jellegű köz- és magánygyűlések megtartása a hadműveletek idejére be van tiltva, a román nemzeti komité sem tarthatja meg gyűlését. Sajtó útján fordul tehát a hazai összes románokhoz és teljes bizalommal és szeretettel hívja föl őket, hogy a törvény szellemének és a nehéz napok által megkövetelt szolgáltatásoknak megfelelően *teljesítsék kötelességüket*, bizzanak Istenben az ellenőrizhetetlen híresztelésekkel szemben *egyedül hazafias lelkiismeretükre hallgassanak*, elűzvé a lelkiüktől a rosszakaratu ugratásokat. Öfelsége öreg uralkodónk és a haza győzzenek meg a Habsburg monarchia jogára alatt levő román nép *hűségéről és áldozatkészségéről*. A román *legények mindenfelé lelekesedéssel vonulnak haderőnk zászlaja alá*, hogy véruket ontsák a harc mezején. Az itthon maradtak pedig azzal az óhajjal kísérik őket a harcba, hogy győzelemmel térjenek vissza. Különösen a falusi népet figyelmeztetik, hogy tartózkodjanak az italtól és minden olyan kihágástól, amely a közbiztonságot veszélyeztethetné. A román nép józan és rendszerető hajlandóságában, lojalitásában és hűségében bizik és elvárja,

hogy e tulajdonságaihoz méltó lesz most is. Az Isten segítségét és áldását kéri fegyvereink győzelmére.

### A tiszték szerepe a háboruban.

A magyar hadsereg tisztjeinek egy nagy része előtt most új perspektívák nyílnak meg. Csak az öregebb tiszték emlékeznek még a boszniai háborúra. Mig a régebbi háborúkban a hadivirtus a személyes bátorság és a föltétlen engedelmes-ségből állott és nem volt az egyeseknek kezdési joga, addig most bár a személyes bátorság számbajön, még sincs szükség arra, hogy a tiszt keresse az alkalmat bátorságának a kimutatására. Az ideális tisztnek arra kell vigyáznia, hogy a katonák kulacsa tele legyen, hogy a katonák lába egészséges állapotban legyen és jól be legyen szappanozva, továbbá kelet felé fordulva fekvődjön, hogy az anyaföld mágnessége megtegye a gyógyító és energiaadó hatását, továbbá, hogy a katonák holdtölte alatt ne aludjanak. A lovassíztnek fontos kötelessége kioktatni az embereit, hogy megnézzék naponta kétszer a lovak orrlíkát és patáit, különösen a menet után. Minden lovassor egy emberének egy fogóval kik kell szedni a lovak patája alá került kavicsokat; ez a gondoskodás különösen fontos hegyes vidékeken, mert a ló nem mindjárt mutatja, ha megsérti a kő és így ezzel az óvintézkedéssel gyakran elejét vesszük a ló elsántulásának. Vigyázni kell a tisztnek arra is, nehogy a lópokrócot a katonák takarónak használják, mert a használat után a pokróc homokos és tüskés lesz, ami könnyen feldörzsölheti a lovat. Igen fontos a tisztnek az altisztekkel való egyetértése, mert a tisztnek mindig arra kell gondolnia, hogy ha ő elesik, az altiszt áll a helyébe.

Egy háboruban, amelyben sokan vettek részt a még élők közül, egy közlegény kivezette a sereg maradványait a harctérről, borzasztó tüzelés közben. Oly ügyességgel történt e visszavonulás, hogy büszkeségére válhatott volna magának Ney marsallnak is.

Félretéve minden iskolakönyvet és a szobatudósok valamennyi teóriáját, legajánlatosabb, ha a tiszt a csatasor háta mögött foglal helyet. Hiszen illogikátlan volna, hogy a tiszt a parancsokat hátrafelé osztogassa, nem szólva arról, hogy a csapatot a lövésben akadályozza is. A tisztnek kötelessége kimélni az életét. A tisztnek nem a harcolás, hanem a szervezés a kötelessége. Az a tiszt, aki arra vigyáz, hogy a katonák kavicsot vegyenek a szájukba, hogy így ne gyötörje őket a szomjúság, az nagyobb szolgálatot tesz, mint az, aki vakmerően vezeti a sereget az ellenség ágyui elé. Az előbbi munkája hasznos, az utóbbi látványos. De a krími háboru óta a háboru megszűnt látványosság lenni.

Két dologtól kell óvakodni a fiatal tiszteknek a háboruban. Ugyanis hajlamuknál fogva keresik az alkalmat az egyéni dicsőség szerzésére, amiben igen sok az egoisztikus vonás, azonkívül a háboruban azt a fegyelmet akarják gyakorolni, mint a kaszányákban. Mind a kettő helytelen. Az előbbinek helytelenségét már megmon-

dottuk, az utóbbira nézve pedig az a megjegyzésünk, hogy régi tapasztalás, hogy a közös nagy veszedelem kicsinyíti a nagy rangkülönbségeket.

Minden jel arra vall, hogy e háboruban sok guerilla- és hegyi harc lesz. A hegyi harcok pedig nincs semmiféle szabálya, sem taktikája. Az ilyen harc individuális és próbára teszi a katona kitartását és ügyességét. A hegyi harcoknál a lovasgyalogoságnak van a legfontosabb szerepe, ezenkívül pedig a hegyi gépfegyvernek. Az ily harcoknál egy hegyi üteg nagy csapattal általában véve hasznavehetetlen, míg ellenben a külön kis csapatok, amelyek mindegyike föl van szerelve egy hegyi üteggel, igen hasznavehetők.

### TÖRVÉNYKEZÉSI SZÜNET.

A háborus viszonyokra való tekintettel az igazságszolgáltatásban is fenakadás mutatkozik. Keddtől fogva a szegedi törvényszéken sem fognak rendes tárgyalásokat tartani. A járásbírószágon teljesen szünetel a bíraskodás; sem végrehajtást, sem foglalást nem eszközölnek. Büntető eljárásban csak a foglyos ügyeket tárgyalják. Egyedül a per-tári tárgyalások folynak le rendesen.

### A katolikus nővédő felhívásai.

A Katolikus Nővédő Egyesület a háboru tartamára *korlátlan számban vesz fel Napközi-Otthonában gondozásra és ellátásra oly gyermekeket, akiknek atyjuk katonai szolgálatra behívott* s akiket az anyja eltartani nem képes. Az anya tartozik azonban férjének katonai szolgálataira való behívását a katonai ügyosztállyal igazoltatni.

A Szegedi Katolikus Nővédő Egyesület által rendezett *ápolási tanfolyam* 5-én délelőtt 9 órakor fog kezdődni. Fölkéri az egyesület azokat, akik e tanfolyamra eddig jelentkeztek, hogy augusztus 4-én délelőtt 9 órakor a *kórházban* a végleges fölvételre *Boross József* dr. kórházi igazgató-főorvos urnál jelentkezni szíveskedjenek. Akik pedig 4-én akadályozva vannak, azok 5-én délelőtt 9 órakor a tanfolyam kezdetén jelentkezzenek. A *Szegedi Katolikus Nővédő Egyesület Elnöksége*.

### A szegényekért.

A harctérre és az ország déli megyéibe eltávozott szegénysorsu katonák családtagjai az állam és a társadalom minden szeretetteljes gondolkodása mellett is, reménytelen napoknak néznek elébe. A nyomoron és a nélkülözéseken minden bizomnyal enyhíteni fognak azok a segélyakciók, amelyek máris megindultak s a melyekből méltó részét veszi ki a *Délmagyarország* is.

Ezen a helyen azzal a felhívással fordulunk a családfentartó nélkül maradt szegénysorsu hitvesekhez, anyákhoz, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a „Délmagyarország” kiadóhivatalában, ahol rendőrileg igazoltatjuk és állandó lapelárusítóként alkalmazzuk őket. A mostoha viszonyok között — merjük mondani — állandó és szép keresetforrást nyújt ez, amivel az illetők megszabadulnak a közeljövő anyagi kilátástalanságától.